

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemana velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznauila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 47.

Ljubljani, v soboto 27. februarja 1892.

Letnik XX.

Vabilo na naročbo.

S 1. marcem pričinja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.
Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.
Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Vravnava denarja.

Že nekaj let pečajo se merodajni krogi v avstro-ogerski monarhiji z idejo, kako urediti naše denarstvo in prijednačiti ga bodisi romanskemu bodisi nemškemu kovnemu sistemu. Da je jednota našega denarstva, naš goldinar, sama na sebi prevelika v primeri z jednotami drugih držav, ako se ne oziramo na Rusijo, je že davno dognana resnica. Da se torej ta jednota zniža in da se ob jednem določi, na kaki kovni podlagi — srebrni ali zlati — da se ustanovi bodoča jednota, to bodeta določili izredni komisiji tako na Dunaji kakor tudi v Budimpešti.*) O vprašanjih, katera bodeta omenjeni ko-

*) Prav te dni skovali so v dunajski kovnici za poskusino nov zlatnik za 10 gld., ki se bo morebiti potrdil za novo veljavo. Zlatnik je nekaka sreda med francoskimi njegovimi vrstniki po 20 frankov in nemškimi vrstnicami po 20 mark. Vreden je 10 gld. av. v. v. v. zlatu ali 21-52 frankov ali pa 17-21 mark. Iz tega nekako sledi, da bode Avstrija z Ogersko i nadalje obdržala goldinarski sistem in da se bode postavila 16²/₁₀ odstotna podlaga za menovanja stare, t. j. avstr. veljave v novo — zlato veljavo. Pis.

misiji preračevali, sta se oba merodajna državnika, naš finančni minister dr. Steinbach in ogerski tovariš njegov dr. Weckerle, že dogovorila. Stalno določila jih bodeta v kratkem. Kolikor je o tej zadevi prišlo do sedaj v javnost, se vé, da se bodeta dotični komisiji poglavitno pečali z dvema glavnima točkama, okoli katerih se bodo uvrstile vse druge več ali manj važnega pomena za vravnavo našega denarstva. Na podlagi dogovorov omenjenih dveh komisij nadaljevali bodeta potem naša in ogerska vlada svoje delo o napominani vravnavi.

Prva glavna točka, o kateri se morata komisiji določno izraziti, je: „Ali naj se dosedanja veljava preosnuje in, če bi se, katero veljavo naj vpelje avstro-ogerska monarhija? Ta točka je načelnega pomena, kajti pred vsem treba se bode komisijama izjaviti, ali je res živa potreba, dosedanjo našo veljavo zavreči in novo vpeljati? Ako komisiji temu vprašanju pritrđita, kar se bode gotovo, lahko bi rekli, skoraj da soglasno zgodilo, potem bode treba odgovoriti na drugo vprašanje: Katere veljave naj se poprimemo?

Predno gremo na pričetje poti dalje, ozrmo se nekoliko na dosedanjo našo veljavo, na denar, katerega skoraj da povsod in vsakemu tako občutljivo primanjkuje. Veljava, na katere podlagi imamo današnje novce, imenuje se avstrijska veljava in — po večini denarja soditi, kakor je v javnem prometu — bi jo človek po pravici imenoval papirno veljavo. Grozno bi se pa zmotil, kdor bi jo tako obsodil, kajti naša veljava je postavno določena — srebrna veljava. Postavno je namreč določeno, da se naredi iz jednega kilograma srebra postavno določene zmesi 90 gld. ali današnjih „tolarčkov“. Dva colna funta = 1000 gramov = 1 kilogram srebra in pa 90 gld. v srebru sta si postavno jednako vredna. Ako pa grem k zlatarju ali kam drugam, kjer se s predelovanjem zlata in srebra pečajo, ter zahtevam kilogram vlitega srebra,

ni mi treba zanj 90 gld. plačati, temveč ga dobim ceneje, in sicer za 78 gld. Zakaj? Srebro je od tedaj, ko se mu je za kovanje denarja pri nas cena postavno določila, postalo mnogo cenejše, naši goldinarčki iz njega skovani pa ne boljši in ne večji. Iz tega sledi, da naš srebrni goldinar v resnici ni toliko vreden, kolikor nam kaže, temveč le 78 kr., kakor je namreč danes srebru cena in se je bati, da se bo ta resnična vrednost tembolje krčila, čim boljše bode padala srebru cena.

Kaj sledi iz tega? Nič drugega, kakor da tudi naš papirni goldinar dandanes v resnici ni več vreden, kakor le 78 kr., in prav toliko bi se zanj dobilo, ko bi, recimo, hotela vlada ves papir, kar ga je v prometu, in tega ni malo, zameniti s srebrom in tako dejanski izvršiti vpeljavo srebrne veljave, katero imamo postavno vpeljano. Koliko bi pri tem vsak zgubil, ki ima novce v žepu, v omari, v hranilnici ali drugje na posojilu, lahko si vsak sam izračuni. Pri izključljivo srebrni veljavi nam torej ne kaže ostati.

Kako pa bi bilo, ko bi se odločili za dvo-stroko veljavo, to je za zlato in srebrno veljavo? Kaj je to, dvo-stroka veljava? Dvo-stroka veljava obstoji v tem, da se določi neko razmerje na podlagi katerega se zlato in srebrni denarji kujejo. Ali je to dandanes sploh mogoče? Ne! In tako dolgo ne bo mogoče, dokler ne dobi srebro zopet stalne cene, kakor jo je imelo še pred nekimi leti. Tedaj se je dobiło za jeden kilogram zlata 15¹/₂ kilograma srebra, danes ti ga ponujajo že 22¹/₂ kilograma, in to še ni najvišja ponudba, temveč utegnemo kmalu doživeti, če se bo namreč pridobivanje srebra tako množilo, kakor do sedaj, da ti ga bodo ponujali po 25, celo do 27 kilogramov za jeden kilogram zlata. To torej zopet ni nič, in Avstriji pač ne bo drugega kazalo, kakor za zlato veljavo se odločiti in — zlat denar vpeljati. S tem pa nečemo trditi, da bi potem ne bilo nič več srebrnih tolarčkov. O pač, imeli jih bodemo prej ko ne še več, kakor dandanes, ker papirnatih goldinarjev ne bo,

LISTEK

Ukradeni prašiček.

(Predpustna.)

Kajzar Kvas je vsako leto redil lepega prašička za koline. „Jaz sam“ — tako je pripovedoval — „sem vzredil in krmil prašička s Hrvatskega; in kako se je redil in debelil, — svinjak je bil zanj premajhen, torej sem ga moral vtakniti v skedenj, ondi sem ga pital, in vdebel je tako, da so mu ščetine rastle skozi — streho. Teh je bilo pa toliko in tako trde so bile, da sem si iz njih napravil plot okoli zelnika.“

„Kvas, nikarte tako lagati, to je greh! Kje pa imate ta plot?“

„Hm, dragi moj, ta je že davno v špičkarški deželi. Veste li, da se je pred špičkarji*) v Ljubljani tresel škodljivi žrebclj na strehi. Špičkarji so tedaj krali kakor srake, a tudi meni so odnesli ta plot.“

„Kaj se je pa zgodilo z mesom?“

*) Tako so Ljubljančani nazivali tedanji madjarski polk Huyn, garnizujoč v Ljubljani.

„Ko so špičkarji pri nas imeli vojaške vaje, ali, kakor se pravi, „manever“, napasel se je ves polk, in s tako slastjo, da so bili drugi dan bolni. A še to jim ni bilo dosti. Prišli so k meni, da jim mora žena moja takoj skuhati golaš, in če bo huda péla! Odgovorim jim: „Gospodje špičkarji! Zgodi naj se volja vaša!“ Posedejo okoli mize, rentočijo madjarski, dokler jim moja ne prinese v velikanski skledi golaša. Kar planili so po njem, hlastno, kakor gladni volkovi; golaš jim je šel v slast, samo pritoževali so se, da je nekako trđ. Ko tako-le zajamejo, hkratu neki špičkar madjarski zakolne, da se strese vsa izba, pljune in iz ust mu prileti zob s koščkom golaša, na tem koščku je bil pa meden (mesingast) gumb. Žena jo hitro popiha, jaz pa za njo, da bi ne steknila za ta golaš. Imel sem stare, raztrgane irhaste hlače, katere sem razrezal na drobne kosce, nu, žena je pa tem ljudém iz njih skuhalo golaš! Gumbé sem bil vse porezal, samo na enega sem pozabil, in ta je izruval špičkarju zob. To sem se maščeval!“

Tako je razkladal kajzar Kvas sosedom svojim v krčmi, kako so špičkarji jedli pod njegovo streho golaš.

Kvas je bil po svojem poklicu — črevljar, a delal je jako nerad. Spomladi je kupil od Hrvata

dva pujska na obroke, pred sv. Tomažem je enega prodal, plačal na to oba prasca, a enega pital dalje. Čudno, ne pedi polja ni imel, a vendar je krmil prasca z ječmenom. Ljudje so so čudili, kako neki je to mogoče, da Kvas redi vsako leto prasca, toda naš Kvas si misli: „Gorjanci pravijo, da drevesa rastejo za vsakega, nu, na ravnini pa zopet raste ječmen za vsakega“. Imel je židovskih „Deset božjih zapoved“.

Veste li, kakšne so te židovske „desetere božje zapovedi“?

Take: Ko gre Mojzes z gore Sinajske, noseč dve kameniti plošči, in uvidi, kako se židje klanjajo zlatemu teletu, zgrabi ga srd in trešči obe plošči ob tla. Židje se kmalu vzdramijo in prično pobirati koščke obeh plošč in je vkupe zlagati. Zložili so lepo vse zapovedi, samo od sedme so našli koščke, kateri so vkupe zloženi naredili besedo „kradi“, besedice „ne“ niso mogli najti, torej so trdili, da se sedma zapoved glasi: „Kradi!“

Kaj ne, čudne zapovedi? In po teh se je tudi ravnal Kvas. Nekoč je vzredil tako debelega prašička, kakor sodček, in že nekaj dni prej, nego ga je hotel zaklati, pripravljal je kašo za klobase.

Toda kakor se večkrat dogaja, da človeku vča-

pač pa dobimo nove papirnate bankovce po 10, 100 in 1000 gl. ter državnice po 5 in 50 gl., kakor jih imajo tudi druge države, katere imajo že zlato veljavo vpeljano.

Toliko o prvi točki.

Druga glavna točka se glasi: Ako se vpelje zlata veljava, v kakošnem razmerju z današnjim goldinarjem avstr. velj., naj se poštavno ustanovi novi goldinar zlate veljave?

To je točka, ki bo vsakega, reveža kakor bogatina, v živo zadela, in to po njegovem premoženju. Oglejmo si našo današnjo denarno enoto — goldinar. Rekli smo, da ima postavno določeno srebrno veljavo, in vendar na videz ni tako, vsaj zdi se nam in vsakemu drugemu, kdor ima priliko z denarjem v dotiko priti, kakor bi imeli pri nas papirno veljavo vpeljano. Srebrni tolarčki, kar jih je med ljudstvom, so pravo za pravo le namestoiki papirnih goldinarjev, in so, kakor smo tudi že omenili, le zaradi tega po goldinarju vredni, ker nosijo cesarsko podobo. Če si srebrni goldinar brez te mislimo, kakoršen je dandanes, ali z drugimi besedami, če bi srebrne goldinarje preklicali, izgubili bi le-ti po pretečenem roku takoj svojo goldinarsko vrednost in bi obdržali le ono svojega srebra, ki pa ne znaša več, kakor le 78 kr. po današnji tržni ceni. Koliko pa je naš papirni goldinar v velikem svetovnem prometu vreden? Ne več, kakor kakih 86 kr. v zlati veljavi, torej več kakor efektivno srebrni njegov kolega. Skoraj neverjetno, pa vendar resnično. Za 100 gl. v zlatu treba nam je 116 gl. v srebru ali pa v papirju, in kdor zna računati, bo brez težave našel, da bi za 100 gl. srebrnega ali papirnega denarja a. v. ne dobili več nego 86 gl. in 20 kr. v zlatu.

Če torej zamenimo sedanjo avstrijsko veljavo z zlato veljavo, koliko krajcarjev v zlati veljavi se bo dobilo za današnji papirni goldinar? To razmerje je silno važno tako za kmeta, kakor za gospoda, kajti obema pojde do živega, kedar bo čas, goldinarje zamenjavati, in na to vprašanje bodeta odgovarjali tudi omenjeni komisiji na Dunaju in v Budimpešti.

Sedaj znaša agio pri zlatu, ako se ne motimo, 16 odstotkov, in na podlagi tega določili smo ravnokar veljavo našemu papirnemu goldinarju s 86:20 krajcarji v zlatu plačanem. Ker je pa agio nekake mesečeve narave — kmalu namreč raste, kmalu zopet upada — se nikakor ne vé, ali bodeta komisiji pridržali današnji agio 16 odstotkov ali ne. Recimo, da se odločita za 18 odstotkov in da se bo današnja veljava na podlagi 18 odstotkov agio zamenjavala s zlato, koliko bi bil tedaj vreden naš papirni goldinar? Le še 84⁷/₁₀ kr., ali za papirnat stotak dobilo bi se v zlatu le 84 gl. in 70 kr. Tu bi imeli pri vsakem goldinarju, ki je na podlagi 16 odstotkov agio vreden 86 gl. 20 kr., pa bi se na podlagi 18 odstotkov „relacije“ ali določbe zamenjavajal, izgube poldrugaj krajcar. Čim višje torej „relacija“ od agio, tem manj bo veljal goldinar ob času izmenjave in tem dražji bo novi goldinar v zlatu.

Kdor bo tedaj kaj dolžan, ta si bo želel kolikor moči velike „relacije“, upnikom bode „relacija“ tem ljubša, čim nižja bode. Ali bodeta komisiji tudi pravo zadeli, kdo bi to že danes vedel?

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. februarija.

Notranje dežele.

Imuniteta poslancev. Tudi v levičarskih krogih imajo pomisleke proti omejenju imunitete poslancev v državnem zboru. S tem bi se četno oškodovalo naše parlamentarno življenje. Predsedniku zbornice se ne more dati pravica, da bi smel poslance pozivljati, naj se za to ali drugo izjavo odrekó imuniteti. Prav lahko bi se primerilo, da bi predsednik iz strankarskih oziror zlorabil to pravico. Pomagano bi pa s tem ne bilo nič. Če ne pridejo v stenografski zapisnik besede, za katere poslanec neče prevzeti odgovornosti pred sodiščem, nič ne dene. Poslušalci in zlasti časnikarji bi že skrbeli, da se razširijo. Pa tudi nasvót, da bi poslance lahko klicali zaradi izjav v parlamentu pred sodišče, ki bi jih lahko proglasilo krive in bi jih le kaznovati ne smelo, ni umesten, kajti nekateri poslanci že imajo dovolj debelo kožo, da bi se za take sodnijske izreke ne zmenili. V glavnem glasilu levičarskem sedaj čitamo, da bi volilci sami morali take poslance klicati na odgovornost, ki zlorabijo imuniteto, in jim izreči nezaupanje. Da ta nasvót ni posebno priporočljiv, je očitno. Volilci ne morejo vedeti, je li resnično, kar je kak poslanec komu predbacival. S tem bi se le odprla vrata opravičenim in neopravičenim agitacijam proti poslancem. Vse kričanje levičarskih listov v tem oziru je naperjevo proti protisemitskim poslancem. Sprva bi bili levičarji radi uničili poslanca Schneiderja, sedaj pa Luegerja, ki je več židom nepovoljnih povedal pri debati o dunavski parobrodni družbi. Protisemitskim poslancem se levičarjev ni treba bati. Protisemitski volilci že dolgo židovskim liberalcem nič ne verjamejo, zato vse agitacije ne bodo nič izdale. Ko bi se s takimi agitacijami moglo protisemitom stališče podkopati že davno nesta Schneider in Lueger več v zboru.

Mladočehom se že res v glavi meša. Gregrov organ pozivlje moravske staročeške poslance, da bi skupno postopali z Mladočehi, ker Čehi kaj premorejo, če vsi zastopniki iz dežel češke krone vzajemno postopajo. Kako bodo moravski Staročehi sedaj podpirali Mladočehe, ko vendar baš sedaj Mladočehi z vsemi silami delajo proti njih somišljenikom na Češkem? Kdo more verjeti Mladočehom, da jim je kaj na skupnem delovanju vseh čeških zastopnikov, ko dan na dan po svojih listih napadajo Staročehe in češke veleposestnike? Te dni so Mladočehi imeli neki shod v Starem Mestu v Pragi. Jeden mladočeških poslancev je pri tej priliki celo rekel, da bodo Mladočehi v državnem zboru predlagali, naj se državni zbor preseli v kako drugo nevtravno mesto. Mej drugim je dotični poslanec govoril tudi o tem, da bodo Mladočehi morali še z revolverji oboroženi v državni zbor hoditi. Iz tega se pač vidi, da so Mladočehi že popolnoma prišli ob razum.

Ogersko. Razmere za vlado nikakor neso ugodne. Pri volitvi predsednika državnemu zboru je sicer zmagala s precejšnjo večino vlada, le kaki štirje liberalci glasovali so za prejšnjega predsednika. Novi predsednik zbornice baron Deziderij Banfy je novinec v parlamentarnem življenju in je zatorej jako dvomljivo, če bode povsem svoji nalogi

kos. Baš to, da vlada mej staršimi parlamentarci ni našla sposobnega moža za predsedništvo, pač dokazuje, na kake elemente se opira vlada. — Poslanci srbske narodnosti, 24 po številu, so imeli te dni svoje posvetovanje. Govorili so o tem, kaj so poslednja leta vse dosegli v cerkvenem in narodnem oziru. Posebno so se naglašale zasluge barona Nikolića. Ker so ti srbski poslanci večinoma le vladni privrženci, ni čuda, da neso zabavljali proti vladi. Pravi srbski rodoljubi itak ne zmagajo pri sedanjih razmerah in ti bi drugače govorili.

Vnanje države.

Rusija. „Graždanin“ gotovo ni list, ki bi se mu moglo podtikati, da je nasproten pravoslavju ali pa, da ga vodijo kake liberalne ideje. Če ta list priznava, da ruska oblastva preganjajo ljudi zaradi vere, mora na tem biti vendar nekaj resnice. Tako je v Sibiriji blizu Tomska policija konfiskovala vse premoženje nekaterim staroobredcem, ker neso plačali davščin od cerkvene zemlje, katera se jim je na papirju odkazala, pa v resnici nikdar izročila. Več dotičnikov so tudi zaprli, ker neso mogli plačati. Polcija je tako postopala na zahtevo ruske duhovščine. V vzhodni Sibiriji pa s silo budiste spreobračajo v pravoslavje. Lové jih po gozdih. Celó nosečim ženskam ne prizanašajo.

Francija. Nič gotovega še ne vémo, kako je s sestavo nove vlade na Francoskem. Po nekaterih poročilih sta Ribot in Freycinet že izjavila, da ne vstopita v Bourgeoisovo ministerstvo. Po drugih poročilih pa Bourgeois pripravlja le tla za Flouqueta in Freycineta. Poslednjemu se bode kmalu nekda naročilo, zopet sestavi vlado. Bourgeois bode le v toliko ministerski predsednik, da se znebó Constansa, kateri že Freycinetu preseda, ali se ga sam ni upal odpraviti. Radikalec Pelletan hoče baje novo vlado takoj interpelovati ob odnošjih z Vatikanom. Ta interpelacija bode gotovo prouzročila burno debato in ne bilo bi čudno, če prvi dan zopet pade nova vlada. Pripravlja se pa že ugoden prevrat. Radikalec baš zaradi tega sedaj tako zahtevajo, da se loči cerkev od države, ker čutijo, da njih vpliv propada. Sedaj s svojimi glasovi še lahko vržejo vlado, ali dolgo ne bode več tako. V konservativnih krogih vedno bolj spoznavajo, da ne kaže, poganjati se za obnovljenje monarhije. Poslednje dni imeli so konservativci več posvetovanj in se je bajé nad sto konservativcev že izreklo za republiko. Ker se bodo konservativni in zmerni republikanci naravno vedno bolj zblizavali, ni morda čas daleč, da francoska zbornica dobi novo konservativno republikansko večino. To se bode tem prej zgodilo, čim huje bodo razgrajali radikaleci, ker bodo s tem zmerne elemente le prisilili, da se bolj oklenejo konservativcev.

Norvegtja. Razpor mej kraljem in ministerstvom se je na Norveškem že pokazal. Sedaj gre za osnovo posebnih norveških konzulatov. Kralj trdi, da se ta stvar tiče tudi Švedije in se zatorej morajo povabiti k posvetovanjem v državnem svétu tudi trije Švedi, kakor to določa ustava za vse zadeve, ki se tičejo tudi švedske kraljevine. Norveško ministerstvo pa trdi, da Švedi nimajo prav nič o tem govoriti, kako Norvežani zá-se organizujejo konzulate. Ministerstvo bode najbrž dalo ostavko. Kaj pa potem? Nova vlada se morda vzame iz konservativcev, ki so za zmernejšo politiko, ali konservativna vlada v zbornici ne bode dobila večine. Morala bode izvajati sklepe večine, ali pa odstopiti, če noče, da pride na zatožno klop, kakor se je že jednemu ministerstvu zgodilo.

(Dalje v prilogi.)

sih baš izpred ust uide najmastnejši grižljaj, tako se je pripetilo tudi našemu Kvasu.

Nekega jutra pride pred svinjak, odpré vratica, in, o joj, prašiček je ležal stegnen in ni se ganil, — poginil je. Kvas je jokal, tarna, klel, pretepaj ženo, ali kaj se hoče, prašiček je bil mrtev.

„Kaj naj zdaj počnem,“ — premišlja Kvas, — „prašiček je poginil, zima je pred durmi, kaša je pripravljena, svinjak je pa prazen. Naj velja, kar hoče, imeti pa moram kolino!“

O tej nesreči ni črhnil nikomur ni besedice, ženi je strogo zabičil, naj molči, on je pa tihotapno hodil po vasi zalezavat, kje imajo dobro pitane prasce.

Pri Prelogarjevih so imeli ravno tako velikega in debelega prasca, kakor je bil njegov. Tak je bil, kakor da bi bila bratca. To si Kvas dobro zapomni.

Tri dni na to, pozno zvečer, tema je bila, kakor v vreči, potegne svojega mrtvega prašička iz svinjaka, zveže mu zadnja kraka, vrv nategne čez rame, in tibo kot maček koraka okoli skednja k Prelogarjevemu vrtu. Tik zidú se ustavi, prašička potegne na zid, preleze ga, potegne zopet prašička za seboj in se na tihem spravi na dvorišče.

Na posestvu je bilo tibo, kakor v grobu.

Oprezno odpré svinjak, podrgne žveplenko, posveti Prelogarjevemu prašičku pod rilec, prašiček zagodnja in se zvalí; Kvas ga hitro potegne ven, svojega potisne v svinjak in ga zapré. Kvas zveže prašičku zadnji nogi, konce vrvi nategne čez obe rameni, na prsih jo zveže vkupe, in hajdi preko vrta k zidu. Tu postoji, postavi prašička na zid, toda ta zatrepeta in smukne na drugo stran; Kvas vsklikne, zatrepče z nogami in — obvisi!

Pozabil je namreč v naglici, da ima vrv čez prsi, vrv se vsled prašičevega drgetanja zdrsne pod vrat, in tako je visel na eni strani zidú prašiček, onkraj pa Kvas.

V veži se prikaže luč, nekdo prihiti ven in kliče: „Oče, hitro, prašička nam hoté ukrasti!“

Prelogar prihiti iz hiše s svetilko in palico v roki, za njim sin in hlapec, a vsi hité k svinjaku. Odpró ga in ondi vidijo prašička.

Ali se ti meša, Reza? Saj prasec leži tu!“ rohni Prelogar na svojo hčer.

„Dobro sem slišala cviliti prasca! Aha, ali čujete, zopet, tam-le na vrtu!“

Vsi hité na vrt in tu ugledajo Kvasa, kako že pojemlje.

Hlapec in sin skočita čez zid, prerežeta vrv, vjameta prašička, na vrtu je pa zopet pristregel

Prelogar Kvasa in ga dobro izplačal. Kvas je kričal, Prelogar vpil, prasec pa cvilil, in kmalu je bila skoro vsa vas na nogah.

Prelogar pridrži Kvasa čez noč pri sebi, zjutraj je prišel orožnik, in Kvas je moral oprtiti svojega mrtvega prašička na hrbet in odnesti domov, potem je pa moral v spremstvu „angelja varuha“ k e. kr. sodišču.

Odsedel je svojo kazen, in ko ga izpusté in pride domov, bilo je prvo vprašanje do žene: „Kje pa imaš kašo?“

„Snedla sem jo!“

„Jaz ti bom pokazal! Nisi li mogla počakati, da pridem domov? Kolin nisem imel, zdaj pa še kaše ne. Tu imaš!“ — ter jame pretepati revo, da je klicala vse svetnike na pomaganje.

„Za Boga, ljudje, pomagajte, ta lump me bo še ubil!“

„Čemu neki tako preteplate ženo, lump?“ — vskliknil je marsikateri sosed mimogredoč.

„Kakšen lump je moj mož? Kaj vas to briga, če me bije?“ vpije Kvasova žena.

„Nu, ta dva spadata vkupe,“ govorili so po vasi. „Česar eden ne ukrade, drugi gotovo ne pusti ležati! Kakoršno je iskal, tako je pa dobil; toda na sedmo božjo zapoved bosta mislila oba!“ A. S.

Izvirni dopisi.

Z dežele. 24. februarja. Res, lepo in pravo je revežem pomagati, ali večkrat so zavrženi mili darovi. Mnogim postopačem se bere na obrazih, da vse darove izdajo za žganje in tako beraštvo smatrajo kot poseben obrt, ki tudi v sedanjih časih ne živi preslabo. In kako drzni so ti berači, kateri krađejo Bogu in ljudem dragi čas? Posebno po hišah na samotah se jih boje in jim dajo, da jih le spravijo mirno od praga. Imamo sicer postavo, ki omejuje vlačugarstvo, toda v mnogih krajih je ta postava le na papirju.

Vsaka vas in občina ima dovolj domačih revežev, za katere mora skrbeti: povsod so pošteni ljudje, ki so po nesreči prišli v revščino. Takim ljudem naj se pomaga, ne pa capinom, ki nočejo delati. Postopači posebno po mestih in trgih več naberačijo, kakor more zaslužiti kak priden obrtnik na deželi. V treh štirih urah obrede tak postopač več ulic in če dobi le pri vsaki tretji družini povprek jeden dar, naprosjači več, kakor potrebuje za tisti dan. In ko bi potem ti nevhvaležni porabili darove za obleko, hrano itd. Ne, navadno gre vse po grlu za — žganje. Taki ljudje pač neso vredni usmiljenja, temuč trdega ležišča v temnici s postom. Ta bi bil najboljši pripomoček proti vlačugarstvu. Prištejmo pa še k temu stroške, katere morajo občine plačevati za take postopače v tujih bolnišnicah in pa za odgon (schub). To je grozno! Marsikatera občina ne porabi toliko za vse svoje potrebe, kar mora plačati za svoje občane, ki se klatijo po svetu. Ljudje pa še marsikoga ne poznajo in vendar morajo plačevati krvavo prislužene krajevarje za ničvredneže. In koliko požarov provzročé ti postopači, iz sovraštva in zanikernosti! Zato naj bi se vsi postopači, ki nočejo delati in se potikajo po svetu kakor lačni krokariji, strogo kaznovali; merodajni krogi pa naj skrbé, da se sedanja domovinska postava prej ko mogoče primerno preuredi.

S Pivke. 24. febr. Pivska podružnica sv. Cirila in Metoda je napravila v družbine namene pretečeni teden veselico. Veselica v prostorih vrle gostilne pri „Zvezdi“ v St. Petru se je obnesla prav povoljno. Vdeležba ni bila tako obilna, kakor bi bilo gledé na vzvišene družbine namene pričakovati. Toda če se pomisli, koliko se je v zadnjem času od neke strani agitovalo proti tej veselici in kako silno neugodno vreme je bilo na večer dné 17. t. m., smemo i z vdeležbo za naše razmere biti popolnem zadovoljni. Vspored se je vršil prav izborno. Prijaznim pozdravom vpeljal nas je čestiti gospod predsednik v veselico. Zatem so pevci pod vodstvom bl. g. nadučitelja iz Slavine prav vro rešili svojo nalogo ter mило svojo pesnijo tudi pri prosti zabavi vedrili vdeležencem srce in duha. Izvrstno deklamovala je gospodičina Ivanka Velepíč Gregorčičeva: „Blagovestnikom.“ Prav posebno nam je pa omeniti gospodičine Fanike Špilar-jeve, katera je izvrstno dovršila svojo vlogo na citrah in zaslužena bila je burna pohvala, ki jo je prejela od navzočega občinstva v priznanje in zahvalo, na kar je čestita gospica iz prijaznosti dodala še jeden komad. Mej prosto zabavo nabrali so za družbo ne samo za jeziku, marveč iz srca vneti „brezdomovinci“ in „talminarodnjaki“ prav lepo svoto v družbine namene, tako da sme pivska podružnica s to veselico biti ne samo zadovoljna, marveč i ponosna.

Izvanredni občni zbor društva zdravnikov na Kranjskem dné 22. febr. 1892.

Našim čitateljem so gotovo še v spominu razprave o zdravniški zbornici in stališče slovenskih zdravnikov v tem vprašanju. Namen izvanrednega občnega zbora je bil odgovor na vis. c. kr. deželno vlado, kako stališče zavzema društvo gledé na osnove zdravniške zbornice na Kranjskem. Mnogobrojna udeležba, prišlo je nad 30 članov, kazala je, da zanima to vprašanje vse zdravniške kroge. Posebno smo z veseljem opazovali, da so bili narodni zdravniki v veliki večini zastopani in so prišli našinci iz daljnih krajev, kar v nas buči nado, da se bodo tudi društvene razmere kmalu obrnile na bolje.

Po pozdravu predsednika dr. pl. Valente so se vršile prve točke dnevnega reda brez vsake debate, ker glavna pozornost je bila obrnena na poročilo o

organizaciji zdravniške zbornice. V tem smislu je govoril tudi predsednik ter prosil navzoče člane, naj to zadevo smatrajo kot popolnoma zdravniško brez vsake politične tendence. Oporekati mora mnenju, da bi bil odsek, v to svrhu v zadnjem občnem zboru izvoljen, nekako agitacijski, nego da je naloga tega odseka bila le stvarna. Vkljub temu sta se člana dr. Vošnjak in dr. Kopriva odpovedala, okr. zdravnik E. Globočnik pa je bil zadržan udeležiti se seje.

Na to poprime besedo društveni tajnik doktor Prossinagg ter prečita odsekovo poročilo o organizaciji zdravniške zbornice na Kranjskem. Odkrito moramo reči, da nismo sicer pričakovali temeljitega duševnega proizvoda, toda take zmešanice, takih neslanostij se nismo nadejali. Škoda, da nimamo pred soboj poročila v celoti. Svet bi se čudil, kake pojme ima dotični odsek in njega poročevalec sploh o stvarni rešitvi tega vprašanja. Vlada je hotela poizvedeti — kakor smo že poprej omenili — mnenje društva zdravnikov o organizaciji zdravniške zbornice na Kranjskem; drugoga nič. Poročevalec je vzal za podlago svojega poročila znani oklic nekaterih narodnih zdravnikov do svojih tovarišev gledé na volitev v zbornico, ter tako razžaljivo govoril o Slovencih in našem jeziku, da je že skrajni čas odkazati takim nemčurjem prostor, katerega pri nas v polni meri zaslužijo. Navesti hočemo le nekatere stavke konfuznega tega proizvoda. Trdil je namreč poročevalec, da naš jezik še ni dovolj razvit za zdravniško vednost, da večina zdravnikov ne umeje novoslovenskega jezika, in da je bila terjatev slovenskih zdravnikov neopravičena. Posebno ga je nemilo dirnul stavek: „Slovan stopa na dan“, češ, kaj ima Slovanstvo pri zdravniški zbornici opraviti. Ako bi se pa hotelo vendar le poudarjati narodno stališče, naj se potem osnuje na Kranjskem nemška in pa „narodno slovenska kranjska“ zdravniška zbornica (!!). Glasno oporekanje, kliči: Nehajte z vašimi neslanostmi! To je že razžaljivo! To spada v „Laib. Wochenblatt“, ali „Tagespost“, doneli so govorniku na ušesa. Ali ta je z vztrajnostjo, ki bi bila boljše stvari vredna, prečital svoje poročilo do konca. Kar se stvari same tiče, predlagal je razdelitev dežele v 10 okrajev, oziroma izvolitev 10 članov v zbornico.

Prej ko se otvori debata, poprime besedo dr. vitez Bleiweis ter apelira na one člane, kateri nimajo niti aktivne, niti pasivne volilne pravice v zdravniško zbornico, naj se vzdržé glasovanja, kajti ti nimajo interesa, kako se organizira zbornica.

Nadštabni zdravnik dr. Stangl je takoj lojalno izjavil, da se odpové, dotim je dr. Keesbacher temu oporekal. Nadalje odgovarja predsedniku dr. pl. Valenti o odseku, ki je bil pri zadnjem občnem zboru izvoljen. Ta točka ni bila na dnevnem redu. Predlog se je stavil in volitev se vršila, ne da bi se bili člani društva o tem obvestili, kar najbolj označuje namene tega odseka. Seveda mu ni nihče na to odgovoril, ker zadrega je bila očitna.

Na to se oglasi k besedi dr. Gregorič ter pravi, da gotovo govori tudi v smislu ožjih somišljenikov odseka in njega poročevalca, ako zavrne ves ta referat, kajti žalostno bi bilo, ko bi tako poročilo poslali deželni vladi. Naloga odsekova ni bila delati jezikovne študije, ali pa bodisi slovensko, bodisi nemško politiko, naloga odsekova je bila, odgovoriti na konkretna vprašanja. To poročilo je pa le časnikarska polemika. Razdelitev v slovensko in nemško zbornico se pa pri nas ne sme resno v poštev jemati, kajti gospodje od nasprotne strani bi bili v zadregi dobiti predpisano število zborničnih članov in volilcev. Predlaga torej, da se to poročilo odkloni, sprejme pa sledeče:

Za Kranjsko naj se ustanovi jedna zdravniška zbornica s sedežem v Ljubljani. V njo se voli 9 članov. V svrhu izvrševanja volitev razdeli naj se Kranjska v 4 volilne okraje, in sicer: I. Ljubljana s 3 člani, II. Gorenjska, III. Notranjska IV. Dolenjska; zadnji trije prilično po okrajnih glavarstvih. Vsakteri teh 3 volilnih okrajev bi odpošiljal po 2 člana v zbornico. Ker je na Kranjskem okoli 60 upravičenih volilcev, mej temi jedna tretjina v Ljubljani, je razmerje popolnoma pravilno, taka razdelitev pa pravična in primerna številu volilcev kakor tudi v interesu prebivalstva dotičnih krajev. To in nič drugoga naj se ne poroča c. kr. deželni vladi. — Razvoj debate je pokazal takoj, na kako trdni

podlagi stoji dotični odsek in njega poročevalec. On je bil prvi, ki se je pridružil predlogu, isto tako dr. Keesbacher in drugi. Samo gledé na volilne skupine so imeli pomisleke, ker po zakonu more vsaka skupina voliti le jednega zastopnika. Dr. Gregorič temu oporeka, da ni naloga društva, deliti posamezne skupine, saj to vlada sama lahko stori; naloga društva je le izraziti vladi svoje mnenje in to je s tem predlogom popolnoma storjeno. Pri naših razmerah in pri majhnem številu upravičenih volilcev ni mogoče drugače postopati.

Predlog je bil sprejet z veliko večino z dostavkom, da vsaki drugi pristavek, toraj vse, kar so izdelali dr. Prossinagg in njegovi tovariši, popolnoma odpade, kar označuje v polnej meri kakovost odsekovega poročila, katerega si niti jeden, še poročevalec sam ni upal zagovarjati.

S tem je bila končana debata. Vendar se še oglasi k besedi dr. Mahr, ter želi pozvedeti, ker se je že narodno vprašanje tu naglašalo, kaj mislijo vendar slovenski zdravniki o prihodnji zbornici. Kajti zdravniška vednost nima z narodnostjo ničesar opraviti. On ni nasprotnik Slovincem, ali slišati neče ničesar o slovenski večini itd. — Dr. vitez Bleiweis pojasnuje stališče slovenskih zdravnikov. Povsod na Kranjskem, so Slovenci v ogromni večini, morajo imeti vsi zastopi, na pr. deželni zbor, mestni zastopi itd., slovensko lice. To z vso pravico zahtevajo tudi slovenski zdravniki, ker so to dolžni svoji narodnosti, in to bodo tudi dosegli ne le v zbornici, nego tudi v zdravniškem društvu. Slovenski zdravniki niso utihotapili svojih zahtev, javno so jih proglasili, ker mora jih vsak nepristranski misleč človek na Kranjskem spoznati za opravičene. Te pojasnila so gospodom očí odprla, za kaj se gre. Pristavil je nadalje, da se nemški manjšini ni treba bati terorizma; prepričani naj bodo, da bode slovenska zbornica, kakor tudi slovensko društvo, vpolni meri gojila zdravniško strokovno vednost. Naj spoštujejo nemški zdravniki našo slovensko narodnost, potem bodo gotovo tudi Slovenci spoštovali nemško in prijateljsko z njimi občevali v zbornici, kakor v zdravniškem društvu. Vtis teh besed je bil očitiden.

Konečno se še oglasi dr. Keesbacher in zatrjuje, da je poziv slovenskih zdravnikov našel na merodajnem mestu neprijeten odmev, obžaluje razpor v zdravniškem društvu, vendar pa upa in želi, da se razmere zopet ugledajo.

K temu le še to pristavimo, da bi ne bilo treba nobenega razpora, ko bi na Slovenskem našli Slovenci iste pravice, kakor jih uživajo Nemci povsod v Avstriji.

Posledajo zborovanje zdravniškega društva je pokazalo, da se velika večina tovarišev zaveda svojih narodnih dolžnostij, in da boče priboriti tudi v zdravniških zastopih svoje narodnosti njej odločeno in spodobno mesto.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. februarja.

(Ljubljanski udje družbe sv. Mohorja,) kateri še neso plačali svoje letnine, se pozivljajo, naj jo oddajo vsaj do 1. marca pri svojih poverjenikih, ker jo je treba do 3. marca odposlati v Celovec.

(Imenovanje.) C. kr. deželni šolski svet je imenoval definitivnima veroučiteljema na ljubljanskih mestnih ljudskih šolah čč. gg. Ivana Smrekarja, ki je bil doslej začasni veroučitelj, in stolnega vikarija Mavricija Šarabona.

(Osebnosti.) Akad. društvo „Triglav“ v Gradu je izvolilo znanega slovenskega skladatelja g. dr. Benjamina I p a v c a svojim častnim članom. — Goriški rojak g. Makso F a b i a n i iz Kobdilja na Krasu, arhitekt in asistent na graški tehniški šoli, je dné 13. t. m. na dunajski tehniški šoli napravil z odliko diplomski izpit iz arhitekture. — Ravnatelj koperske gimnazije g. J a k. B a b u d e r je dobil naslov šolskega svetovalca.

(Poročil) se bode prihodnji ponedeljek vladni svetnik g. Feliks S c h a s c h e l z gospodičino M. P e s s i a c k o v o, hčerjo deželnega sodniškega svetnika g. K. P e s s i a c k a.

(Podpora.) Sl. deželni odbor kranjski je podaril stradajočim na Radovici 200 gl. podpore.

(Deželno gledišče.) Deželni odbor je te dni oddal zadnja dela, in sicer samo domačim obrtnikom. Ključarski mojster g. Z a b k a r bode izdelal železni

spodnji oder, mizar g. Binder gorenji oder, dvorni založnik g. Mathian pohištvo, svetilnike pa gosp. Pratinik.

(Slovensko gledališče.) Jutri se bo predstavljala pustna borba v 5 dejanjih „Urban Debeluhar“ ali „Na Dunaj po nevesto“. Vstopnina je znižana.

(Častnim občanom) je izvolila šentviško-zatiška občina g. Matijo Grilla, c. kr. okr. glavarija v Ljubi, povodom tridesetletnice njegovega službovanja, katero je praznoval dne 24. t. m.

(Z Goritice) pri Domžalah se nam poroča, da sta tamošnjemu č. g. beneficijatu J. Strupiju ta mesec umrla oče in mati, oba rojena l. 1816. Naj v miru počivata.

(Nesreča.) Lekarnar Kordik v Slov. Gradcu je v četrtak hotel napraviti umetelni ogenj. Mešanica se uname ter lekarnarju odtrga obe roki in grozno ožge po obrazu. Kordik je čez nekaj ur v velikih bolečinah umrl.

(Umrl) je dne 23. t. m. v Komornu poveljnik ondotnega topničarskega skladišča, podpolkovnik g. Iv. Sterbenc, v 59. letu svoje dobe. Pokojni podpolkovnik Sterbenc je bil mnogo let član tehniškega in administrativnega vojaškega odbora in je slul kot vojaški strokovni pisatelj.

(Iz Amerike) nam piše rojak: Janez Lebar iz Škocijana na Dolenjskem je bil te dni v mestu Forest-Oti imenovan notarjem. — Kakor sem izvedel, boče v kratkem zopet začel izhajati „Amerikanski Slovenec“ pod novim uredništvom.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je natisnila si. Blaznikova tiskarna brezplačno na 97 nakaznicah potrebna pojasnila za naša podružnična načelnikstva. Prijetna dolžnost nam je, da se zahvalujemo na tem nam tako dobrotnem činu.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Z Dunaja) se nam piše: V 45. št. „Slovenca“ omenjate v naznanilu novega dijaškega lista „Vesne“, da jaz sprejemam spise (naznanjen je tam tudi napaden naslov stanovanja). Resnici na ljubo, in da se izognem raznim krivim tolmačenjem, prosim, da popravite dotično notico v toliko, da jaz za svojo osebo nisem niti lastnik niti vrednik „Vesne“. Pač pa sem se pridružil tovarišem, izdajajočim omenjeni list, in se torej imenuje izdateljstvo „Vesne“: Fran Göstl in drugovi. Spoštovanjem Fran Göstl.

(V Metliki) se boče od 4. do 14. marca vršil sv. misijon. Vodili ga bodo očetje lazaristi iz Ljubljane.

(Goriška kmetijska in gozdarska razstava.) Razstavljalci, kateri so bili odlikovani na lanski goriški razstavi, naj se oglašijo v uradu c. kr. kmetijskega društva v Gorici, kjer se jim izročé svetinje in diplome, katere je odbor še le te dni dobil z Dunaja.

(Hranilno in posojilno društvo v Ptuj) je imelo leta 1891 prometa 956.792 gl. 91 kr., združnikov 2850, vplačanih deležev 46.835 gl. 4 kr., vložnikov 958, hranilnih vlog 448.289 gl. 29 kr., dolžnikov 2837, danih posojil 461.521 gl. 16 kr., čistega dobička 7861 gl. 83 kr., rezervnega zaklada 34.000 gl. Vloge se obrestujejo do 1000 gl. po 5 odstotkov, nad 1000 gl. pa po 4,5 odstotkov. Posojila se dajejo samo združnikom po 6 odstotkov.

(Vstopnice za „Slavčevo“ maskarado) se bodo dobivale jutri, dne 28. t. m., od 10.—12. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne v čitalnični restavraciji, zvečer pa od 6. ure naprej pri blagajnici.

Raznoterosti.

— Sneg na luni. Opazovanja na neki zvezdarni v Kaliforniji, ki ima največji daljnogled, so pokazale, da so na hribih na luni svetle točke, o katerih se domneva, da je sneg. Po tem takem bi na luni bila tudi voda. Dosedaj se je mislilo, da na luni ni niti vode niti zraka.

— Vseučilišni profesor — milijonar. Vseučilišni profesor dr. Lasso Oppenheim v Freiburgu na Badenskem je podedoval 9 milijonov mark po svojem bratu, ki je bil bankir v Londonu.

— Srečen Brunšvik. Finančne razmere v Brunšviku so tako ugodne, da bodo odslej vsako leto za dva meseca odpustili davke.

— Tudi mi nimamo s krčem. Čitali smo nedavno v koroških liberalnih listih emfatično vest, da je na gorenjem Koroškem neko selo — brez krčme, v dokaz, kako trezni so po nekaterih krajih

nemški Korošci. Takih selišč bi našli lahko po Moravskem in Češkem celo kopice. Za nas Slovence je pa zanimivo, da je Istra tista srečna dežela, katera je skoro brez krčem, nahajajo se večinoma samo po laških mestih za — Lahe. Slovanski ljud pa v Istri ogiba se krčem in prodajalnic po prislovi: „Ostarija in butiga zatara kucu“ (kréma in štacuna uničita kočo). Tudi na Kranjskem je, hvala Bogu, še mnogo vasij brez beznice in žganjarij.

— Nevarna tatvina. Na vseučilišču v Lüttichu so nedavno ugotovili neki tatovi več krčev, katerim so bile za medicinske študije vcepljene laleljive bolezni. Ko tatovi pojedó te kunce, bodo pač dovolj kaznovani, ker se nalezajo neozdravljive bolezni.

— Trinajst tisoč dežnikov pozabili so v januariju na vseh angleških železnicah. To število psč dosti jasno kaže, kako velik je promet v Angliji.

— Cena mineralne vode. Na razstavi v Chikagu se boče mineralna voda prodajala po centu ali po 2 kr. Neka družba po cevih napelje mineralno vodo od vrelcev v Wankeshi v Chicago, to je 300 angleških milj dalje.

— Berač 20. stoletja. Prodajalec: „S čim Vam morem postrči?“ — Berač: „Stanovanja nemam, razbiti moram Vaše izložbeno okno, da me zapró.“ — Prodajalec: „Potepin, veš, da tako velika šipa velja 200 gl.?“ — Berač: „Jaz sem sodil, da je dražja. Nič ne dé, prepustim Vam jo za tri gl. in jedno smodko. Ceneje ne morem.“

— Proti pruski šolski postavi so hoteli vložiti peticijo tudi profesorji vratislavskega vseučilišča; na peticiji je bilo že več podpisov. Ko pa so pregledali vse podpise, prepričali so se, da so podpisali večinoma židje in peticijo so vrgli pod mizo.

— Dober svet. Imeniten gospod, ki je že zdavnaj pozabil ves krščanski nauk, reče župniku: „Jaz mislim, da bi denar od ustanove porabili za kaj boljšega, ker je duša ranjkega moža gotovo že davno zapustila vice.“ — „Prav,“ zavrne župnik, „obrnimo denar v prid Vaše duše.“

— Tako? Tat pride v prodajalnici. Ko prodajalec išče zaželjeno blago, ukrade tat svilene rokavice in jih skrije. Potem se dela, kakor bi mu blago ne ugajalo, ter hoče oditi. Prodajalec pa je zapazil, da je tat skrival rokavice, ter reče: „Gospod! Tako po nizki ceni pa, Vam jih ne morem dati!“ — „Tako?“ reče tat, položi rokavice na mizo rekoč: „Dražje pa vam jih ne morem plačati.“

— Zvita glava. Stric: „Ker si tako dobro spričevalo prinesel iz šole, moram ti nekaj dati. Kaj imaš raiši, srebrn ali papirna goldinar?“ — Janezek: „Stric, najrajši vidim, če srebro zavijete v papir.“

Telegrami.

Sofja, 26. februarija. Napad na Vulkovića je imel politične uzroke. Vulković je danes v Carjgradu umrl.

Berolin, 26. februarija. Prijeli so 41 razsajalcev, ki so pekem, mesarjem in urarjem pobijali okna; 22 so jih zaprli.

Berolin, 27. februarija. Tudi zvečer so se hoteli zbirati razgrajalci, pa vendar ni bilo resnih izgredov. Socijalnih demokratov list „Vorwärts“ je na prvem mestu objavil poziv na berolinske delavce, naj se ogibljejo teh izgredov. S krikom in razbijanjem tujega blaga se ne pomaga revežem.

Pariz, 26. februarija. Bourgeois je odklonil sestavo vlade. Predsednik Carnot je poklical Loubeta, ki je prevzel vlado.

Tuji.

23. februarija.

Pri **Maliču**: dr. Globočnik, in Fabiani, trgovec, iz Kranja. — Muscolini, potovalec; Schroecker, Herzog, Schild, Pittner, Buzbaum, trgovalci, z Dunaja. — Gadinger, pekovski mojster, in Prucker, iz Celoveca. — Gospa Vošnjak iz Celja. — Storeh, ravnatelj, iz Trsta. — Arnold, potovalec, iz Monakovega. — Stein, trgovec, iz Peterburga.

Pri **Stonu**: Juffe, konservatorist; Bronislawa Wolska koncertna pevkinja; Jacks, min. oficijal; Schulin, trgovec; Löb in Büchler potovalec, z Dunaja. — Pfrimer iz Maribora. — Schlager z Gorenjskega. — Heindlhofer, tovarnar, s Sušaka. — Hofbauer, oskrbnik, iz Gornjega Grada. — Kappus, Pavlin in Pogačnik iz Kamne Gorice. — Hausman iz Janova. — Žvanut iz Vipave. — Tareczay iz Ogleja. — Železnik iz Bohinja. — Stallitz, zasebnik, s soprogo, iz Trsta. — Donauer, posestnik, s soprogo, in Marchich s soprogo, iz Gradaca. — Lončarič, stavbeni podjetnik, iz Sela. — Rüh, potovalec, iz Berolina. Piek, potovalec, iz Smihova. — Bethheim, trgovec, iz Vel. Kaniže. — Lichtenstein, trgovec, iz Berolina.

Pri **Južnem kolodvoru**: Schmidl, Egger, Kopecky, z Dunaja. — Palacek iz Št. Gotarda. — Wolf, potovalec, iz Ptuj. — Haller, trgovec, iz Radeč.

Pri **Bavarskem dvoru**: Cvek, potovalec, in Sittar, krojač, iz Kamnika. — Safret, potovalec, s soprogo, iz Sela.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
26	7. u. zjut.	740.6	10	jvzhod	oblačno	15.0 sneg
	2. u. pop.	740.8	12	sl. vzh.	sneg	
	9. u. zveč.	740.4	10	"	"	

Srednja temperatura 0.7°, za 0.2° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dne 27. februarija.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšeniča, hktl.	8	75	Špeh poveljen, kgr.	—	62
Rež,	6	80	Surovo maslo,	—	68
Ječmen,	4	39	Jajce, jedno,	—	2 ⁶
Oves,	3	9	Mleko, liter	—	8
Ajda,	6	46	Goveje meso, kgr.	—	62
Proso,	5	15	Telečje	—	58
Koruza,	5	10	Svinjsko	—	48
Krompir,	2	50	Koštrunovo	—	42
Leča,	12	—	Pisanec	—	60
Grah,	11	—	Golob	—	22
Fižol,	9	—	Seno, 100 kgr.	—	1
Maslo, kgr.	—	85	Slama,	—	87
Mast,	—	64	Drva trda, 4 mtr.	—	7
Špeh svež,	—	50	" mehka,	—	5

Stanje avstro-ogerske banke

dne 23. februarija 1892.

(Brzobjavno poročilo.)

Bankovcev v prometu	gl.	kr.		gl.	kr.
Bankovcev v prometu	399,494.000	(—)	926.000		
Kovinski zaklad	246,433.000	(—)	9.000		
Listnica	135,087.000	(—)	1,926.000		
Lombard	24,369.000	(—)	1,925.000		
Davka prosta bančna rezerva	54,545.000	(+)	7,171.000		

Zahvala.

Za obile dokaze odkritosrčnega sočutja mej boleznijo in ob smrti naše predrage matere, oziroma tašče in stare matere, gospe

JERICE GREBENC

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno še čast. duhovščini, gg. c. kr. uradnikom, pevcem in vsem drugim, ki so se udeležili pogreba, našo najtoplejšo zahvalo.

Velike Lašče, dne 26. februarija 1892.

114 1

Žalujochi ostali.

Zahvala.

Za neštivilne dokaze sočutja povodom prebriske izgube našega v Bogu počivajočega nepozabnega soproga, oziroma očeta in brata, gospoda

Peregrina Kajzela,
trgovalca in občinskega svetnika stolnega mesta Ljubljane,

ki so se nam izrazili od vseh strani, izrekamo svojo najglobokejšo in najsrčnejšo zahvalo. Posebno se zahvalimo velikodušnim darovalcem lepih vencev in vsem onim, ki so pokojniku pri sprevidu skazali zadržujočast, dalje slovenskim društvom in korporacijam, pevcem za ganljivo petje in vsem bližnjim in daljnim prijateljem in znancem, ki so nam v veliki žalosti izrazili sočutno tolažbo.

Ljubljana, dne 26. februarija 1892.

116 1

Žalujochi ostali.

Organist

iz cecilijanske šole z dobrimi spričevali išče službe, katero bi rad takoj nastopil, ali pa vsaj o sv. Juriju.

Več se izve pri upravnistvu. 108 5—4

Za prodajo raznovrstnih kmetijskih strojev iščejo se za deželo Kranjsko spretui, zanesljivi

agentje.

Ponudbe pod šifro „Agentur“ vpošljejo naj se upravnistvu „Slovenca“.

112 3—2

